No. 1834 Zaterdag 22 Februari 1919. 36ste Jaargang

# AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER· B. L. BOGAERS·

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

## EEN NIEUWE KULTURKAMPF.

Toen in de eerste oorlogsmaanden de Pommeren België waren binnengevallen, alles vernielend en hun haat vooral koelend aan Roomsche priesters, kerken en gebouwen, werd luide door de Duitsche anti-katholieke pers het wachtwoord rondgeseind: „Eerst den vijand overwinnen, dan het Katholicisme." Reeds in die dagen van zegeroes vreesden velen, dat op een Duitsche overwinning een felle strijd zou volgen tegen de belijders van den Roomschen godsdienst. Had niet de keizer zelf zijn katholieke onderdanen zwaar gegriefd door zijn bekend telegram aan president Wilson, dat „in België een guerilla-oorlog werd gevoerd, waarin zelfs de priesters meevochten," een uitspraak, die nooit door 'n enkel bewijs is gestaafd? Werkte de internationale vrijmetselarij niet openlijk tegen het Katholieke Oostenrijk, de laatste groote Roomsche burcht in Europa? Nam men in Duitschland zelf geen antipathie tegen den bondgenoot waar, vooral bij de „Los-von-Rom-beweging," wier opgeschroefd nationalisme zich slechts tijdelijk bij een samengaan kon neerleggen?

„Na den vijand de katholieken."

Met een nobele toewijding greep de katholieke Duitsche jongelingschap op het eerste hulpgeroep naar het zwaard om voor het bedreigde vaderland in de bres te springen. Hun godsdienst legde aan hen den [illegible] op, als dappere soldaten te strijden, goed en leven veil te hebben voor het behoud van geboortegrond en vorst. Ook zij verlieten in [illegible] huis en hof, ouders en familie [illegible] de neerdrukkende gedachte, dat zij hun geliefden en heimat misschien nimmer zouden weerzien. Doch de sterkende troost, geput uit hun godsdienst, dat het de hoogste plicht was die riep, vormde hen om tot krijgers met mannenmoed en een hoogontwikkelde vaderlandsliefde waarin zij bij hun andersdenkende landgenooten niet behoefden achter te staan. In de voorste linies zag men ze, bij gewaagde patrouilletochten en stoute stukjes van durf als vrijwilligers boden zij zich aan om de meest netelige verkenningstochten te ondernemen. De Roomsche priester was niet bevreesd voor het vijandelijk vuur, waar het gold den laatsten troost te brengen aan een stervenden gewonde, de Katholieke Roode-Kruiszusters schroomden geen dichten kogelregen, wanneer er nood kon gelenigd of lijden gestelpt worden en terwijl zij de klachten opvingen uit den mond dier arme verletenen, deden zij alles om hun doodstrijd te verzachten.

In het vaderland, waar de Roomsche ouders maar steeds hun talrijke dierbare kinderen bleven offeren, waar de geestelijkheid de vertrekkenden aanmoedigde tot dapperheid en onverzettelijke trouw, waar de katholieken hun bespaarde penningen bijdroegen voor oorlogsleeningen, ondersteuning van invaliden en werken van liefdadigheid voor het front, werd ook door de actieve en mobiel gemaakte Roomsche pers de campagne uitgevochten tegen die van de vijandelijke staten en met een bewonderenswaardige activiteit propaganda gemaakt bij de neutrale volkeren.

In hun ijver en liefde voor de vaderlandsche zaak, gingen zij zelfs meermalen te ver en — gelijk ook in andere landen geschiedde — leed de Roomsche gedachte onder een bewierookt, verblindend nationalisme. Als beheerschte haar de vrees, niet voor volbloed-vaderlandsch te worden aangezien, heeft b.v. een „Köln. Volkszeitung" den Belgischen inval verdedigd met een vuur, 'n betere zaak waardig, hieraan hare vriendschap met vele buitenlandsche katholieke organen ten offer brengend. Onder de centrumsafgevaardigden waren er talrijke, die in geschrift of redevoering het Duitsche belang op den voorgrond plaatsten, ook dan wanneer andere ideeën hadden behooren te overheerschen.

Men kan aan de Duitsche katholieken van allen rang en stand dan ook eerder een teveel dan een tekort verwijten. **En wat is nu hun dank?** De voorspellers der overwinning hebben ten deele gefaald en het „na den vijand de katholieken" kan niet worden toegepast volgens de vroeger vooropgezette bedoeling. Doch het van ouds beproefde systeem wordt gevolgd, thans op anderen titel en grond. De nederlaag wordt aan de katholieken geweten, zij zijn de zondebok, die bij iedere mislukking wordt gezocht en gevonden. De gedachten van het volk moeten van de oorlogsstokers worden afgeleid en geconcentreerd op een slachtoffer, wiens schuldigheid bij het ongeloovige en protestantsche volk gemakkelijk door schijnredenen kan worden aangetoond.

De Polen, de Elzassers en Lotharingers, in groote meerderheid katholiek, hebben sinds hun gedwongen intrede in het Duitsche staatsverband de hand der onmenschelijke Pruisische politiek loodzwaar op hun schouders gevoeld. Pruis moesten zij worden en daarmee Lutheraan, want germaniseeren — 't is meermalen openlijk gezegd — heet protestantiseeren. Is het wonder, dat deze volkeren, wier diep-geworteld katholiek gevoel nog ongerept is, thans een zucht van verlichting slaken, nu de Pruisische knoet gebroken ligt? Thans wordt de vreugdekreet der bevrijden aan de overige Duitsche katholieken als een aantijging voor geworpen; men verwijt hen te heulen met den vijand en verklaart hun godsdienst als een gevaar voor den Duitschen staat.

Nog een andere oorzaak werkt een hernieuwing van den Kulturkampf in de hand, n.l. de staatkundige gevolgen der revolutie. De socialisten, verspreiders van het meest radicale ongeloof en de hardnekkigste vijanden van allen godsdienst, zitten in Duitschland aan het bewind. Dáár kan men thans de ware praktijk ondervinden van hun altijd zoetkweelende lokstem: godsdienst is privaatzaak, waarin wij niemand willen hinderen.

„Wacht u voor de valsche profeten, die in schaapskleederen tot u komen, maar inwendig grijpende wolven zijn" (Mth. 7, 16). Deze woorden van den Goddelijken Zaligmaker vinden hier een nieuwe bevestiging.

Het Pruisische Ministerie van Eeredienst wil met 1 April 1919 volledige scheiding van Kerk en Staat invoeren, aan de kerkelijke genootschappen alle betaling staken, waardoor de geestelijken de door hen bewoonde staatsgebouwen moeten verlaten. De eigendommen der kloosters zullen worden gesaecularıseerd. Godsdienstonderwijs moet worden [illegible]; geestelijken mogen niet meer als schoolopzieners worden geduld; overal leekenonderwijs met een eigen moraal. Even als het huwelijk, waarmee de Kerk zich niet meer mag bemoeien, wil men de opvoeding der kinderen geheel aan den staat trekken. De „ministerialrat" van den Pruis Min. van Eeredienst, Wijneken, die tevens schoolcommissaris in Beieren is, verklaarde te München, dat de meeste ouders geen verstand genoeg en geen ruimen blik hebben om hun kinderen op te voeden; daarom moeten deze aan den staat „afgeleverd" en van hun gezin gescheiden worden. In alle scholen is het gebed afgeschaft en verbood hij gemeenschappelijken kerkgang der leerlingen.

Waar het heen moet, verklaarde hij aldus. „De school moet in de revolutie betrokken worden, daarna afgeschaft en vervangen door gezellige conferenties der jeugd, waar naar zijn eigen woorden, de erotiek met allen aanhang van „Unkultur" wordt voorgedragen en aangeleerd, feesten georganiseerd, waar de dans duidelijk „erotisch" is, waar „geflirt" en „geliebt" wordt zooveel als maar mogelijk is."

Dit is om de jeugd op te voeden. Tot wat?

En dat de kulturkampf in de practijk reeds wordt uitgevoerd, toonen ons de volgende staaltjes.

Te Langenfeld in Rijnland ontving de pastoor een oekase van den arbeidersraad, waarin aanmerking werd gemaakt op het feit, dat bij gelegenheid van een godsdienstoefening vlugschriften werden verspreid, waarin werd aangespoord tot het bijwonen eener politieke vergadering.

Het feit was, dat de biljetten buiten de kerk werden uitgegeven, maar de Raad van Arbeiders herinnert er den pastoor aan, dat de kerk een huis is, waar het woord Gods moet worden geleerd... „In geval van overtreding dezer bekendmaking hebt u te verwachten, dat u de uitoefening der zielzorg wordt ontnomen."

Te Praag was sprake van het aftreden van den bisschop graaf Huyn. Dadelijk was de roode pers bezig een opvolger te benoemen. Sommigen wilden een Czech, anderen een Amerikaan, terwijl er niet eens over gedacht werd, dat de H. Stoel deze benoeming moet verrichten.

In dezelfde stad maakt men voorbereidingen de katholieke hoogeschool met haar theologische faculteit op te heffen, om er een protestantsche voor in de plaats te stellen.

Tegen den Apostolischen Nuntius werd de volgende misdaad ingebracht. De „Arbeiterzeitung" vertelde dat [illegible] mandaat, waarbij den Apost. Nuntius geleverd zijn 24 paar zakdoeken, 18 hemden en broeken, 24 paar kousen. Wat blijkt nu echter? dat de Nuntius deze artikelen heeft gevraagd voor arme verwaarloosde krijgsgevangenen, die hij bezocht en ze uit eigen zak betaalde. Dat vertelt de „Arbeiterzeitung" niet; liegen mag wel, als 't maar tegen de kerk en den godsdienst gaat. Deze zelfde courant roept om censuur op de preeken en spoort aan tot debat in de kerken.

Begrijpt men thans dat in het katholieke Rijnland talrijke stemmen opgaan om zich van Pruisen af te scheiden en een eigen republiek te vormen? Een centrumvergadering nam reeds een besluit in dien geest. Want noch de scherpe protesten van Kardinaal von Hartmann, in naam van het Duitsche Episcopaat gedaan, noch de actie der Centrumsleden zal in deze een regeering bekeeren, die op zulk een wijze aan de Duitsche katholieken hun vaderlandsliefde en opofferingen beloont.

In deze lijdensperiode vinden zij den volsten troost in de woorden van den Zaligmaker: „Zalig zijt gij, wanneer de menschen u haten en uitbannen, wanneer zij uwen naam als onheilbrengend verwerpen om wille van den Menschenzoon." (Luk. 6, 22) Hij heeft voorspeld, dat zij gehaat zullen zijn om Zijnen naam, doch spoorde hen aan verheugd te zijn op dien dag, omdat hun loon groot is in den hemel; op dezelfde wijze immers zijn de profeten behandeld.

De gedachte, dat de leerling niet beter is dan de Meester, dat aan het groene hout zooveel onrecht werd aangedaan, zal hen opbeuren. Christus kwam niet op aarde om vrede te brengen, maar het zwaard, omdat alleen door strijd tegen het rijk van den duivel de ware vrede kan verkregen worden.

Schouder aan schouder staan de volgelingen van Christus tegenover de mannen, die onderling verdeeld zijn, wier rijk dus geen stand kan houden. Sterk om de belofte, dat de satan, die hen wil ziften als tarwe, door het gebed van den Menschenzoon niets vermag en met de leerzame voorbeelden der geschiedenis, niet het minst dat van Bismarck, voor oogen, begrijpen zij, dat alle menschelijk pogen tegen het werk Gods vruchteloos is, dat de Petrus-rots ondanks het stormgeloei der hel na tweeduizend jaar zich nog verheft, fier en frank, massief *en onbewogen.*

## Turkije uit de rij der Naties.

Als er een land is, dat door zijn verregaande wreedheid, door zijn miljoenenmoord op de Armenische bevolking de verachting der geheele wereld op zich heeft getrokken, is het zeker wel Turkije, waar de Ottomaansche regeering de plannen voor de uitroeing van Armenië en Syrië had gesmeed en voorbereid.

Het verzoek van den heer Penfield, vroeger Amerikaansch gezant in Oostenrijk-Hongarije, om Turkije als onwaardig buiten den volkerenbond te houden, zal bij velen dan ook hooge instemming vinden en de verwachting doen ontstaan, dat de raad te Versailles met dezen wensch rekening zal houden.

Vooreerst haalt de ex-gezant als een grief tegen den huidigen Sultan aan, dat deze gedurende zijn regeeringsperiode nooit een stap heeft gedaan ten gunste van den vrede. Wel is de oorlog uitgebroken onder het bestuur van zijn voorganger, Mahomed V, doch met felle woede heeft de tegenwoordige vorst de

## Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Weet je, wat onaangenaam is bij je *eens in de maand* onder de streep schrijverij?

Dat zoo dikwijls 't gras vóór je voeten wordt weggemaaid.

Daar heb je nu bijvoorbeeld die 2 soirées musicales, 'n paar weken geleden, H. Familie-Oratorium en Hollandsche liederenavond van Paul de Groot. Daar ben ik bij geweest, en had over die twee ver uiteenloopende prestaties kolommen vol kunnen pennen, als redactie van den Amigoe me niet voor was geweest, en zoowat alles door haar snelpers had laten draaien, wat ik óók had willen zeggen, zij 't dan ook op 'n letwat verschillende wijs.

Met zoo'n tabula-rasa'achtig gevoel rij je dan nà zoo'n genotavondje lange lange weg huistoe, aangenaam intermezzo op Villa Stito montert je weer wat op, maar dan douwt 't weer fluks op je, dat Amigoe van Zaterdag a.s. de primeur heeft, en je dus alweer met de trekschuit komt.

Apropos, weet u wat „Stito" beteekent?

Niet?

Dat dacht ik wel.

Stito is Moorsch, en heeft precies dezelfde beteekenis als 't Maleische „Ketjil."

Weet u 't nu nog niet?

Ja, hoor 's, ik ben geen privaatdocent in Oostersche talen, maar wilt ge 't per sé weten, stap naar 't fort, kapitein Bierman of een der officieren zullen u gaarne op de hoogte brengen.

Zit nu, zooiets als 'n halfgeplukte kip, tuk, tuk, tuk op 'n copiegraantje, dat zoo juist is opgeslokt door 'n fer victorie-kraaiende Chantecler met glinsternek en fonkelstaart, op stok, in casu in mijn hobbel vóór mijn achthoekig raam, en kijk sip, en staar pensief naar buiten.

Rood zijn de bergen, dor de je 'n vaarwel toewuivende dividivi-kruinen, poeierig is de weg, scharminkels de ronddwalende ezels en geiten en 'n sirocco bulderbast wolken stof omhoog in saligne, langs de in 't zonlicht reflecteerende zoutpyramiden.

Gelukkig de geitbeesten die langgebend zijn, op achterpooten staan ze van 's morgens vroeg tot 't donkert, onder schraal verwaaide boompjes met van begeerte trillende en staag-kauwende onderlip. Maar als nu aan die onder hun bereik afgezabbelde takken geen blaadje meer ritselt, wat dan? Wel, dan gaan ze dood, precies als hun sinds lang doodgehongerde collega's met *korte* pooten, en in breede lugubere rijen volgen dra de uitgemergelde ezels en koeien en alles wat vier pooten heeft, want de miniemste maagvulling om 't veege leven in te houden is verre.

Als 't niet heel gauw danig van je geweste gaat sausen, dan arm Curaçao, vooral arme buitenmenschen, want 't is nu al triple sec, en we zijn pas in Februari.

Zoo mijmerde ik, starend uit mijn raam met 8 hoeken en 't kon me spijten dat Beaterschool van San Mateo met reuzenboveuzaal in zoo'n minimum van tijd was opgetrokken, want menig buitenman die daar maandenlang 'n pracht van loon verdiende, is nu met vrouw en kroost weer broodeloos.

En de eerste uitvoering — 't H. Familie-Oratorium — in die pas affe zaal van kolossale afmetingen was schitterend.

Dat weten we al lang.

Akeligheid!

Toch is me die avond van kunstgenot eenigszins vergald, door 'n gestadig gevoel van bange onrust, dat me zonder pooze om 't harte prangde.

Zat vóór me op hoek I rij 'n gewichtig heer van 'n ± paar honderd kilo's, die ik reeds bij andere festiviteiten minstens tweemaal plots in de diepte heb zien verdwijnen. 'n Krak, 'n bons, 'n benauwd caramba, heer weg, stoel weg, alles weg!

En telkens schrok ik op bij 't minste verdacht gekraak, zelfs onder 't bewonderen van de treffendste pittoresk-religieuse tableau's, met 'n „o, goeie hemel, daar gaat ie weer!"

Maar hij ging niet, zelfs niet toen z'n soortelijk gewicht nog verzwaard werd, door 't klauteren op z'n knie van z'n driejarige gitoogige babydochter, die zoo juist op de planken als engeltje 'n ideaal beeld te zien had gegeven van de reinste onschuld en de bevalligste lieftalligheid.

Waar ook, 'n engel is imponderabel maar in je angstmomenten ben je vaak wonder-onlogisch.

Ik ga nooit meer in de buurt van dien dikken gentleman zitten.

Is u dat kijkgaatje niet opgevallen, rechts van 't scherm? Loerde men niet, dan straalde er 'n *zee* van electrisch licht door, appelde er een oog achter, dan was 't donker als bij 'n *zonsverduistering*.

De regisseur, die geheel de soirée op touw zette, om wien geheel de boel draaide, was door dit bewuste gaatje in voortdurend contact met den componist-dirigent van 't oratorium, die achter in de zaal z'n wonderstaf zwaaide.

En daar verduisterde weer 't lichtend oog, en ik denkend nu *observeert* ie weer, gaf 'm als *intieme* vriend 'n vertrouwelijk *knipoogje*, vergezeld van 'n *special* voor hem bestemd bekende *vingergeste*. En, o groote goden, toen was 't *zijn* oog niet!

Bij dezen amende honorable aan dien anderen letwat nieuwsgierigen zaalfixeerder.

Wat kan je er toch onschuldig inloopen!

Ook viel 't mij dien avond op, hoe ongeloofelijk iemand veranderen

Entente bestookt, totdat de legers van generaal Allenby de Turksche divisies tot bouwvallen maakte. Zijn warme sympathieën voor de Centralen mogen een reden zijn om geen verzachting in de straf aan te brengen, nu de kans gekeerd is en de Sultan op beide knieën om genade komt smeeken.

Turkije had niet de minste reden om zich in den wereldoorlog te begeven. Doch de zucht om Engeland in Afrika en Klein-Azië den voet te lichten, waarbij het zich als speelbal van Duitschland liet gebruiken, was beslissend. Reeds vóór dertig jaren had het land zijn souvereiniteit in handen van Germanje gelegd, toen de eerste drilmeesters van zijn leger naar den Bosphorus reisden. Langzamerhand werd de contrôle over bestuurszaken, financiën, handel en scheepvaart, fabriekswezen en nijverheid door Duitsche agenten uitgeoefend.

De Jong-Turken, aanhangers van een gewetenlooze politiek, waren vurige vereerders van Wilhelm II. Zij aanbaden den ex-keizer als een afgod in ruil voor stoffelijke gunsten en deze maakte zich deze gelegenheid ten nutte om zijn invloed in het rijk der Ottomanen te vergrooten. Om die reden bezocht hij het H. Land en liet tempels bouwen naast moskeeën, terwijl hij bij de Turken een diep geloof wist in te prenten aan zijn intieme betrekking tot den Almachtige.

De oorlogsverklaring tegen Rusland werd gemotiveerd door een aanval van dit land op de Turksche vloot. Niemand ter wereld, zelfs niet de eigen bondgenooten, hebben dit ooit geloofd. Er was niet de minste reden voor, ja zelfs alles tegen. Waarom zouden Rusland en Engeland zich een nieuwen vijand op den hals halen? Deze daad heeft ontzettende verbittering gewekt en is voor al in Brittanië nog lang niet vergeten. Zij volgde op de door Turkije toegestane gastvrijheid aan de Duitsche kruisers „Göben" en „Breslau", gevolgd door een (fictieven?) koop, wat reeds veel kwaad bloed had gezet bij de Entente.

De Heilige Oorlog, aan de Mohammedanen gepredikt, moest aan Engeland den nekslag toebrengen. Egypte en Palestina, Britsch-Indië en al zijn Aziatische bezittingen, vormden de inzet van den strijd. Toen de aanhangers van den Islam voor dezen oproep koud bleven, werden geheele „ontrouwe" stammen aan de Roode Zeehavens en in Arabië, dat zich vrij wilde maken, uitgemoord.

Daarna werden de Senoessi's aanrustige oasen opgejaagd naar de Egyptische woestijn om tegen het Britsche rijk te vechten. Duizenden dezer fanatieken, van onderwetsche vuurwapenen voorzien, werden neergemaaid als korenhalmen door de Engelsche machine-geweren.

Woedend over hun tegenslagen, waardoor zij een groote vermindering van hun gezag in Klein-Azië voorzagen, richtten zij daarop een vreeselijke, systematische slachting aan onder de Christelijke Armeniërs en Grieken. Aan den haat, dien zij steeds tegen deze bevolking gekoesterd hadden, lieten zij den vrijen teugel met het klaarblijkelijke doel deze natie geheel uit te roeien. Meer dan 1¼ miljoen slachtoffers vielen onder hun beulenhand. Amerika, destijds nog neutraal, dreigde met verbreking der diplomatieke betrekkingen, wanneer aan dit bloedbad geen einde kwam.

De campagne in Armenië is de zwartste bladzijde uit de geheele historie. Ook wanneer de schuldigen, die verantwoordelijk zijn, worden gestraft, blijft een eeuwige blaam als merkteeken van vloek rusten op Turkije. Als straf voor deze onmenschelijke wreedheden stelt Penfield daarom voor, het rijk, dat zijn ondergang nabij is, te schrappen van de lijst der naties, die den Volkerenbond zullen vormen.

# De Volkerenbond.

Het eerste groote werk van de Vredesconferentie is ten einde, het plan voor den Volkerenbond is samengesteld. De voornaamste bepalingen daarvan luiden:

1o. De handelingen tusschen de contracteerende machten, die door middel van een Uitvoerenden Raad van Gedelegeerden en een permanent Internationaal Secretariaat zullen worden uitgevoerd, worden verricht op de zetelplaats van den Bond.

2o. De vergaderingen van den Uitv. Raad van Gedelegeerden zullen bij tusschenpoozen worden gehouden op de plaats waar de Bond is gevestigd of op een andere plaats. Deze plaatsen zijn Genève, Gibraltar, Constantinopel en Den Haag.

3. De Uitv. Raad wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van de Vereenigde Staten, Engeland, Frankrijk, Italië en Japan.

4o. De overige Staten, die toegelaten zullen worden als leden van den Bond, moeten zich doen vertegenwoordigen op de eerste zitting van den Uitv. Raad, wanneer deze door den President van de Ver. Staten wordt saamgeroepen.

5o. Het permanente Secretariaat, dat verblijft op de zetelplaats van den Bond, zal saamgesteld zijn uit Secretarissen en een voldoend aantal personeel onder directie van een Secretaris Generaal, die door den Uitv. Raad wordt aangewezen. De gedragen worden door de Staten, die leden van den Bond zijn.

6o De Vertegenwoordigers dezer Staten genieten de diplomatieke voordeelen en onschendbaarheid zoolang zij arbeiden voor den Bond en bezitten in het bijzonder het privilegie van extra-territorialiteit.

7o. Nieuwe Staten zullen niet toegelaten worden als leden van den Bond dan met toestemming van op zijn minst twee derden van de vertegenwoordigde Staten in de Uitv. Raden en onder uitdrukkelijk voorbehoud, bedongen door deze Staten, hun bezittingen en koloniën inbegrepen, dat de nieuwe Staten zichzelf geheel en al besturen en waarborgen kunnen geven voor het nakomen van hun internationale verplichtingen.

8o. De contracteerende partijen erkennen het beginsel, dat het behoud van den vrede eischt de inkrimping der nationale bewapening tot het minimum, genoeg voor hun nationale veiligheid en eventueel voor een algemeen optreden, zoo het noodig is, om de internationale verplichtingen te doen nakomen.

9o. Een permanente commissie zal worden ingesteld, belast met de uitvoering van het bepaalde in art. 8 te controleeren en den Bond op de hoogte te houden van de militaire zaken te land en ter zee.

10. De contracteerende Staten beloven de territoriale onschendbaarheid, de politieke onafhankelijkheid en het bestaan der Bondsleden tegen een aanval van buiten te zullen verdedigen; in zoo'n geval of bij gevaar daarvoor zal de Uitv. Raad dadelijk de middelen van tegenweer bekend maken.

11o. Elke oorlogsverklaring of dreigen met oorlog zal van den kant van den Bond de nuttige daad rechtvaardigen om den vrede onder de volkeren te behouden.

12o. De geschillen, die door de gewone diplomatieke actie niet kunnen worden beslecht, moeten onderworpen worden aan een onderzoek of scheidsgerecht van den Uitv. Raad.

13o. De Bondsleden verplichten zich te goeder trouw alle uitspraken van de Commissie van onderzoek uit het scheidsgerecht te volvoeren.

14o. Een internationaal gerechtshof zal ingesteld worden, waarvoor het recht van appel mogelijk is.

# Vredesconferentie.

Wilson, de man, wiens ideeën de Conferentie te Parijs tot nog toe hebben geleid, is naar Amerika teruggegaan. Den 15en Februari stapte hij te Brest op de „George Washington", hetzelfde schip, dat hem naar Frankrijk heeft gebracht. Aan het Amerikaansche volk kan hij thans het resultaat van zijn arbeid overleggen. De berichten melden, dat hij gisteren te Boston is aangekomen en reeds dadelijk een redevoering heeft gehouden. In deze weken van stemming van het Congres, [illegible] de Senaat en het volk wel terdege polsen om te zien, in hoeverre hij door hen gesteund wordt bij het doorzetten van zijn ideeën, ook dan, wanneer hij tegenkanting ondervindt.

Want van verschillende zijden vernemen wij thans, dat er hier en daar kinken in den kabel komen. Een bericht uit Mexico deelde mee, dat de Amerikaansche afgevaardigden ontevreden waren over de Fransche verklaringen. Zij meenden, dat deze hindernissen in den weg legden om de actie der Amerikanen te belemmeren. Frankrijk, zoo heet het, wil het sluiten van den vrede zoolang mogelijk tegenhouden om te profiteeren van de verlenging der W. V. De mogelijkheid bestaat, dat, bij voortgezette oppositie, ook van de Fransche pers, een andere plaats in een een neutraal land zal uitgekozen worden voor het houden der Conferentie.

Een telegram uit Parijs spreekt ook over handelingen van gedelegeerden, die den goeden loop der Conferentie belemmeren en waardoor de oplossing der groote vredesvraagstukken door Wilson en de Amerikaansche afgevaardigden niet kunnen volvoerd worden. Vele Fransche bladen en publicisten, zoo heet het, werken Wilson tegen, sommige vooraanstaande politici hebben verklaringen afgelegd, die in strijd zijn met de 14 punten van den president. Zelfs Clemenceau toonde zich vijandig aan enkele voorstellen van den grooten vredesman.

Japan, zoo wordt gemeld, houdt vast aan zijn rechten, die het door zijn tractaten met Engeland, Rusland en Frankrijk heeft verkregen; het staat onverbiddelijk op het bezit van de Marshall-eilanden en de Carolinen, iets waartegen Australië en Nieuw-Zeeland, door Engeland en Amerika gesteund, heftig protesteeren. Aan China, dat zijn afgevaardigden te Parijs bevel gaf, alle geheime tractaten met zijn buurman te publiceeren, iets wat deze liever niet had gezien, heeft Japan een nota doen toekomen, meldend, dat een miljoen soldaten voor den oorlog klaar staan.

De quaestie over een conferentie op het Vorsteneiland loopt op niets uit. Er werden door sommige partijen zulke voorwaarden gesteld, dat er niets te bereiken viel. Omdat men alle middelen voor een verzoening tusschen de partijen wilde beproeven, werd een wapenstilstand op korten termijn voorgesteld. De tijd voor het antwoord is verstreken, zonder dat men van enkelen iets hoorde.

Naast den Boeren-generaal Herzog, die op de Conferentie de onafhankelijkheid van Oranje-Vrijstaat bepleitte, trad ook de Syrische afgevaardigde naar voren, die uit naam van alle Syrische en Libaneesche kolonies in Europa, Amerika, Egypte, Australië en Afrika, te zamen [illegible] voor zijn [illegible] vroeg. Enkele Fransche bladen schreven daarop, dat dit volk nog niet rijp was voor zelfbestuur en eigen-lotsbepaling.

Lloyd George heeft gezegd, dat de Conferentie tot eenheid was gekomen aangaande de Westelijke grenzen van Duitschland; over de Oostelijke duurt het onderzoek nog voort. Dit land had echter absoluut zijn recht op zijn koloniën verloren, daar het inbreuk had gemaakt op de voorwaarden voor bezit. Tevens deelde hij mee, dat de Britsche afgevaardigden te Parijs streuge instructies hadden, alle kosten en schaden van Duitschland te eischen.

Het is aan de Conferentie, ondanks het zenden van een gezantschap niet gelukt, tusschen de Ukraniërs en de Polen, die behalve in O. en W. Pruisen, ook in Galicië gebied bemachtigen en Lemberg en Brest-Litowsk namen, eenheid te brengen. Tusschen hen duurt de strijd nog voort. Dit is een zaak, door kolonel House, die Wilson vervangt, op te knappen.

# WAPENSTILSTAND.

De vernieuwing van den wapenstilstand met Duitschland is den 17en Februari ingegaan. Deze duurt tot aan de preliminaire vredesvoorwaarden en kan met een opzeggingstermijn van drie dagen, worden opgeheven. De nieuwe voorwaarden zijn: Duitschland moet geheel en al demobiliseeren onder contrôle van de allië's; slechts 25,000 man mogen onder de wapenen blijven voor de binnenlandsche orde. Alle materiaal behalve voor deze troepen, en alle fabrieken voor oorlogstuig moeten onder contrôle der Entente komen. Er mag geen krijg worden gevoerd tegen de Polen; eveneens mogen de Duitschers de Westelijke grenzen van het oude Rusland niet overschrijden. Tevens moeten de oude voorwaarden geheel en al worden vervuld.

Erzberger, die volmacht had gekregen om te onderhandelen, deed daarop nog eenige tegenvoorstellen. Vooreerst vroeg hij om de Duitsche krijgsgevangenen te willen uitleveren; verder om den Polen aan te zeggen, het veroverde Duitsche gebied terug te geven. Door het verbod om tegen Polen op te treden, werd het Duitschland onmogelijk gemaakt zich te verdedigen tegen een aanval, die van buiten aangemoedigd werd. Hij vroeg de vrije zeekustvaart en het recht voor de Duitsche handelsvloot om voor Duitschland voedsel te halen. Door de blokkade waren reeds meer dan een half miljoen menschen in Duitschland gestorven.

In het land zelf is de verontwaardiging en de haat tegen de Entente nog hooger gestegen. Men protesteert heftig tegen de nieuwe zware voorwaarden, het voortduren der blokkade, de economische barricade van den Rijn. De niet-vrijlating der gevangenen, aldus uitingen der pers, irriteert het Duitsche volk, omdat er geen militaire reden voor bestaat. Een telegram meldde reeds, dat de onderhandelingen zijn afgebroken.

Te Bern op de Socialistenconferentie is alles in goede harmonie, zeide

---

kan, door 't slechts aanplakken van 'n snor of baard, of 't deponeeren van 'n pruik op z'n schedelvlak.

Een der jeugdige acteurs, mij zeer goed bekend, trad op als herder, later als schriftgeleerde, danig gebaard en bepruikt, en schoon ik zeker wist dat hij 't was, hem er uit halen kon ik niet.

Sterker nog! Aan mijn groene zijde nam met 'n buiging 'n slanke heer plaats.

Dacht ik: ben je 't nu, of ben je 't niet?

Maar hij was 't, wat me bleek uit z'n, onder 'n shakehand, „wel Jan Paul, hoe maak je 't?"

Martiale knevel die steeds z'n bovenlip sierde was verdwenen, dat bracht me van de wijs.

En toen ik 's avonds thuis kwam, werd me gevraagd:

Wie was toch die heer met wien je zoo geanimeerd zat te praten?

Die ken je toch wel? Dat is mr. X.

Wel, niet waar.

Caramba, wèl waar!

Maar hoe kun je nu toch zoo iets idioots beweren, die heeft immers 'n snor?

Gehad, ouwe philosoof!

O!?

Ice-creampjes gingen aan 't wandelen, en ik zat me al te verkneuteren over dit voor 'n buitenmensch zoo sporadisch ijsvermaak, toen ze ergens — niet in mijn keelgat — bleven steken.

Ik keek 's schuchter om, maar geen ijs te bekennen, we kregen niets, ook niet mijn snorlooze buur.

Later bleek, dat die drommelsche ijskellner zich vergist had.

Vergist!?! Speelt me nota bene ook al Troelstra'tje.

Is toen waarschijnlijk ook in z'n bed gekropen, want te zien kreeg je 'm niet meer, zoo'n salamander.

In pauze 'n mij geoffreerde sigaret opgepaft op galerij met feeëriek uitzicht op stad en zee, maar wel wat al te gauw klonk 't belletje voor ons gepassioneerde smokers.

Weer klonk in sonore glasheldere baryton 't recitatief, wat ik telkens bijzonder mooi vond, weer viel jubelend 't koor in van tientallen frissche jongensstemmen, weer was aller aandacht gespannen in beschouwing van de zoo talrijk roerend schoone tableaux vivants met schitterende apotheose als waardig slot.

Toen was 't afgeloopen.

Orkest speelde 'n vroolijken marsch, auto's toeterden, groote exodus.

En raad nu eens wat mij toen overkwam?

Zag in vensterbank, o ongekende eer, boven op mijn ietwat verwaaid panama'tje den hoogen zijden prijken van Zijne Excellentie den gouverneur.

Dat noem ik boffen!

Niet, dat ik zoo'n dikwerf onbeleefd betitelde „kachelpijp" zoo mooi vind, heelemaal niet, want nog nooit heeft zoo'n onaestetisch machien mijn aschgrauw-blond bedekt. Ja toch, in mijn vlegeljaren als ik doktertje speelde met de frauduleus van den kapstok gekaapten hoogen dop van mijn goeden vader, anders nooit.

Maar dat 't nu juist dat semi-officiëele hoofddeksel van onzen zoo sympathieken, hoogstaanden gouverneur Mr. Nuyens zijn moest, dat mijn nederig stroohoedje tegen aller booze aanslagen behoedde, dat streelde mijn ijdelheid, deed me goed, fameus. Geloof me, die hoed, laat ie seniel aftakelen, à la bonheur, dat is eenmaal 's wereld's loop, maar dierbaar zal ie me blijven tot in lengte van dagen, als doux souvenir van de eer hem bereid in de vensterbank van die reusachtige zaal van S. Mateo's schoolgebouw op den 14den Januari A. D. 1919.

***

En nu in 't kort eenige mijner indrukken over hollandschen liederenavond van Paul de Groot.

Ook daar was de zaal propvol, ook daar heerschte 'n prettige geanimeerde stemming, ook daar moest men zich, eilacie, van sigarengepaf spenen.

Vandaar zeker zooveel snoepende heeren. Horrible! Most horrible!!

Liederen*avond* zou om 8 *n.m.* aanvangen, zoo meldde 't program.

Ooit gehoord van 'n liederen*avond* om 8 uur *'s morgens*?

Weet je, wat me hier weer zoo bijzonder opviel?

Dat ik toch zoo drommels weinig stadsche menschen ken, ik bedoel Curaçaosche-Willemstadsche.

Behoudens 'n enkeling of -linge, waren 't op dien bewusten na den middag-avond, allemaal onbekende grootheden voor mij. En dan komt er nog bij, dat ik helaas met de fatale gewoonte behept ben me'n voorstelling te maken van menschen, wier daden en naam me bekend zijn, maar die ik nooit van mijn leven gezien heb.

Opvallend hoe zelden realiteit beantwoordt aan mijn zoo 't schijnt te weelderige phantasie.

Komt me dien avond 'n heer de zaal binnenstappen. Peper en zout was z'n haar, verdacht zwart z'n Henri-quatre, romaansch z'n geprononceerde neus. Kaarsrecht z'n middelmatige gestalte, met 'n weifelende neiging tot embonpoint.

Wie is die sinjeur, vraagoogde ik mijn buur?

Die daar? Dat is mr. A.

Heusch waar? Hoe is 't mogelijk? Ik had me dien man voorgesteld, gladgeschoren, kale kop, wipneus, twee onderkinnen, spillebeenen, en lang, vooral lang.

Waarom? Ik en weet 't niet.

En zoo zou ik u nog heel wat delicater voorbeelden in die branche kunnen opsommen, maar dat doe ik niet.

't Zou me 'n lief ding waard zijn te weten, welk 'n idee mijn lezers, nooit aan mij voorgesteld, zich van mijn persoonlijkheid maakten, dat kan vaak zoo bitter tegen, en ook zoo kluchtig meevallen.

Daar heb je nu Paul de Groot.

Dacht me hem 'n soort Speentroff-alter ego, ik bedoel in statuur en physionomie.

Dat ik alweer leelijk de plank heb misgeslagen behoeft geen betoog.

En nu mijn opinie — die ik voor beter geef — omtrent dien rijk begaafden meesterzanger.

Als chansonnier, als cabaret-artist 'n op ende top first classer, in dat genre is ie 'n meester, dat genre is z'n fort.

En in die lijn moest hij blijven, dan zie ik hem mettertijd nog 'n Europeesche beroemdheid worden.

Mogelijk ontpopt hij zich a. s. Woensdag in zijn rol van kolonel Eulin, als een dramaturg van ongekende gaven, en dit hoop ik van harte.

Maar ik herhaal het, als chansonnier, zooals hij zich zelf ook noemt, sleept hij je onwillekeurig openmondig van louter aandacht mee, en doet ie met 't publiek precies wat ie wil.

„Meisje, met je mooie *h*ondje,
„Moet je met je ma'tje mee!

zoo kweelde in mijn buurt het bekende refrein 'n dame op jaren, die bleek noch muzikaal gehoor te hebben, noch de quintessence van het aardig liedje te snappen, en, misschien nog nooit in haar lang leven in 't publiek gezongen had.

Treffender en doorslaander bewijs van z'n meesterschap op dát gebied, is moeilijk te leveren.

Z'n voordracht uit Cyrano de Bergerac vond ik mooi heel mooi, maar roeren wilde het mij maar niet. Dat lag misschien aan mij

Maar toch, bij Albert Vogel's „Oedipus" kreeg ik 't te kwaad. Wel trof mij diep Cyrano's door 't hart snijdende stervenskreet „le Panache"!

Dat was subliem.

Eerlijkshalve zij hier vermeld, dat schuin voor me een bedaagd heer, onder voordracht van Rostand's meesterstuk zat te snikken als een kind, en wie weet hoevelen nog.

Maar praestatie van de troots „Serrez vos rangs,' staat bij mij oneindig hooger dan z'n „Cyrano de Bergerac".

Daar pakte hij mij in, heelemaal van top tot teen met z'n onovertreffelijk dialecte parisienne, met z'n nobele begeesterende voordracht, met 'n zich zelven geven geheel en al in uitbundige liefde voor het ideaal: 't Vive la patrie.

Dat bracht *mij* het water in de oogen.

En toen, o groote goden, snoot dicht bij mij 'n heer z'n neus.

Uit aandoening?

Heelemaal niet! De man was verkouden.

Komt 't nu te pas, bij zulk 'n geestdriftig-ideale voordracht verkouden te zijn?

In nog iets heb ik mijn stuk naamgenoot Paul bewonderd, iets heelemaal buiten het program.

Ná pauze, las hij in korte schets van Cyrano's laatste bedrijf, wat hij zoo aanstonds zou voordragen.

Uiterst practisch, zelfs noodzakelijk voor menigeen uit het auditorium.

*Vóór* het buffet werd hinderlijk geboomd.

Toen klonk het diplomatisch staccato:

Wees daar asjeblief een beetje stil *achter* het buffet!

't Geraas luwde.

Na een minuut of wat zwol weder-om geroezemoes van fluisterende en lachende stemmen.

„Wil je daar nu wel 's stil zijn *achter* het buffet", bulderde 't toen met snijdende commandeerstem over de zaal de rumoerige gaanderij in.

En muisstil werd 't, en muisstil bleef 't.

Als Paul de Groot ooit mettertijd aspiraties gevoelt om voorzitter van de IIe Kamer te worden, dan zal ik hem steunen met alle kracht die in mij is.

Dank u, Mr. de Redacteur, tot over 'n maand.

JAN PAUL.

San Willibrordo, 18 Februari '19.

Henderston, de Engelsche afgevaardigde. De uitslag bekroont aller verwachting. Ook de eensgezinde houding tegenover de Duitschers was waardig en gereserveerd. Volgens andere berichten hebben 40 socialisten een manifest geopenbaard, waarin zij schrijven, dat het internationale socialisme geen levenskracht meer heeft, wanneer het niet het verraad der Duitsche meerderheidssocialisten afkeurt.

Tegen de Bolsjewiki wordt nog van alle kanten gevochten. Ook de Amerikanen en Engelschen, ofschoon zij reeds gezegd hebben hun troepen te zullen terugtrekken. Deze week versloegen zij hen op een plaats, die niet ver van St. Petersburg is gelegen. De anti–Bolsjewiki-legers onder generaal Denhimkos brachten aan de Bols ook een flinke nederlaag toe bij de Kaspische Zee. Een leger van 100,000 man werd verslagen en 31,000 man gevangen genomen. Hindenburg heeft zijn hoofdkwartier verlegd naar het Oosten en aan de Duitsche soldaten een oproep gedaan tegen de Bols te vechten. Of dit nu volgens de nieuwe W. V. mag?

Op Clemenceau, den Franschen staatsman, is dezer dagen, toen hij in zijn auto stapte, door iemand geschoten. De „tijger” is licht gewond aan den linkerschouder, doch het schijnt niet ernstig te zijn. Dat zoo iemand in dezen tijd aan een dergelijken aanslag bloot staat, is geen wonder.

## Nederland.

Wel opmerkelijk is in den tijd van Belgische annexatielust ten koste van Nederland de hulde, die aan den Hollandschen gezant te Brussel, den heer van Vollenhoven, is bewezen. Deze loftoezwaaing is zeker ten volle verdiend. Immers het is, gelijk in de Eerste Kamer gezegd is, iemand, die den nood met het Belgische volk heeft medegeleefd. Wanneer men tegenwoordig in België komt, kan men geen regeeringspersoon, noch iemand van de pers, noch vooraanstaande Belgen ontmoeten, of onmiddelijk wordt gesproken over van Vollenhoven met betuigingen van eerbied, van hulde, van sympathie. Hij voldoet, in elk opzicht, aan alle voorwaarden die men aan een Nederlandschen gezant in België stellen kan. Hem zijn eerbewijzen ten deel gevallen, die nog nooit aan een Nederlandsch gezant zijn bewezen. Hij is benoemd tot eereburger van Luik, van Antwerpen en van Brussel, de drie voornaamste plaatsen in België. In een vereenigde zitting van de Volksvertegenwoordiging is den heer [illegible] voor hem zal in het parlementsgebouw een standbeeld worden opgericht. Welke gezant van Nederland kon ooit op zulke treffende bewijzen van erkenning zijner verdiensten wijzen? Aan H. M. de Koningin is een petitie aangeboden, onderteekend door hoogwaardigheidsbekleeders als den Minister van Staat, graaf Woeste, senatoren, hooggeplaatste magistraten, Kamerleden, vooraanstaande financiers, enz., eindigende met deze woorden:

„Wij meenen de hoop te mogen koesteren, dat hij ook thans in ons midden zal blijven nu het lijden, dat hij heeft helpen verzachten, voorbij is, en dat het ons na onze bevrijding, evenals daarvoor, gegeven mag zijn in zijn persoon, de gevoelens te vertolken, die de Belgische natie voor Uwe Majesteit en hare regeering koestert.”

En de Voorzitter van den Senaat getuigde in zijn hulderede over hem het volgende: „Hoeveel dankbaarheid zijn wij hem niet verschuldigd voor een zoo onbaatzuchtige en edelmoedige toewijding. Zijn naam zal in onze herinnering vereenigd blijven met de tragische gebeurtenissen, waarvan ons land het slachtoffer is geweest en waarin de gezant van Nederland met zulk een schoonen ijver heeft bijgedragen om de smartelijke gevolgen te verzachten Het is de weerklank van een der meest roemrijke tradities van Nederland, die zich in de werkzaamheden des heeren van Vollenhoven doet hooren.”

Het bezit van zulk een gezant is in deze tijd voor Holland van onschatbare waarde.

## Berichten uit de Kolonie.

### Nieuwe Gouverneur.

Gelijk wij de vorige week nog in een bijvoegsel aan onze lezers hebben bekend gemaakt, is door Hare Majesteit de Koningin tot Gouverneur van Curaçao benoemd de heer O. L. HELFRICH, oud-resident van Bengkoelen. (Sumatra.)

Het verheugt ons thans te kunnen mededeelen, dat de nieuwe landvoogd Roomsch-Katholiek is en lid van het bestuur der Vereeniging van O.- en W.–Indische Katholieken.

### Administrateur van Financiën.

In het begin dezer week ontving de H.E.G. Gouverneur een telegram van Z. Ex. den Minister van Koloniën, dat tot Administrateur van Financiën te Curaçao is benoemd de heer PRAKKEN, Inspecteur van Belastingen te Rotterdam.

Het doet ons leed, dat de heer H. J. TH. BOOMGAART, die meer dan een jaar dit ambt zeer verdienstelijk heeft waargenomen, niet met dezen post is belast.

### Officieele berichten.

Aan Mevr. J. S. G. Haayen-Spit, onderwijzeres eerste klasse aan de Wilhelminaschool alhier is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend.

Gedurende het verlof van Mevr. Haayen voornoemd is Mej. M. C. Slothouwer, onderwijzeres eerste klasse, aangewezen om het hoofd der Wilhelminaschool te vervangen.

Aan den eerste gouvernements-geneeskundige alhier Dr. J. P. Evertsz Hz., is om gewichtige redenen een maand verlof verleend, en de quarantaine-geneesheer Dr. M. Gerstl is tijdelijk belast met de werkzaamheden van Dr. Evertsz.

De tijdelijke agent van politie tweede klasse C. G. de Bie is ontheven van zijn werkzaamstelling bij de politie.

De onderwijzer eerste klasse F. Stel, werkzaam aan de Hendrikschool alhier is voor den tijd van acht dagen geschorst.

De tijdelijke agenten tweede klasse L. Posner, H. P. Juliana, J. B. Fecunda, H. Briet J. T. Blom H. L. Trapenberg, Z. M. Martina, P. P. Catarina, E. A. Baart P. D. Lucardia en F. V. Sterling zijn definitief benoemd tot agenten van politie tweede klasse.

De Gouverneur heeft Coro en omliggende plaatsen verdacht verklaard van te zijn besmet met pokken (Varioloa of variolois)

Aan den tijdelijk agent van politie tweede klasse O G. Felida is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan Mej Isoline Peterson is op haar verzoek eervol ontslag verleend als hoofdvlechtster aan de bijzondere zusterschool te Simpsonsbaai op St Martin N.G en Mej Hilda Conner is als zoodanig benoemd

Aan den kommies eerste klasse L P Celestino is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend

Aan den roeier van de loodsboot A Ravenstein is tot herstel van gezondheid veertien dagen verleend

Aan den hoofdagent van politie alhier S M Bogerd is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend

### Een Oud-bekende.

De Hollandsche bladen melden het overlijden van den heer D. H. Havelaar, oud–ingenieur van Suriname, die in het jaar 1902 in opdracht van de Regeering te zamen met Prof. Dr. F. A. F. C. Went in onze kolonie een studiereis maakte over irrigatie en daarover zijn bekend rapport uitbracht.

### A. N. V.

De Algemeene Vergadering van de Groep Ned. Ant. van het A. N. V. had j. l. Zaterdag avond 8 uur plaats in het Riffort.

Zoowel de leden als de uitgenoodigden waren in grooten getale opgekomen vooral om naar de lezing van den heer HOLTAPPEL te luisteren. Toen Z. H. E. G. de Gouverneur verscheen, vergezeld van zijn adjudant en verwelkomd door de bestuursleden de heeren C. S. GORSIRA J. P. Ez. en H. J. Th. BOOMGAART, zette de muziek het volkslied in, dat staande door de vergadering werd aangehoord.

Na een vroolijken marsch, door de muziek gegeven, opende de Voorzitter de vergadering met een zeer toepasselijk woord. „Vergaderingen van het A. N. V.” zeide spreker, „behooren het karakter van saamhoorigheid te dragen en de besprekingen moeten gevoerd worden in dien geest, dat onder wederzijdsche waardeering de belangen van de Groep worden behartigd.” Hij hoopte, dat het verslag over 1918 de algemeene goedkeuring zou mogen wegdragen, zoo niet, dan zou het bestuur nog een afzonderlijke vergadering bijeenroepen.

Daarna wees de heer GORSIRA op het nut en de vooruitgang van de Draadlooze Telegrafie, waarover dien avond de heer HOLTAPPEL, bij allen welbekend, een lezing zou houden. Zich daarna tot den Gouverneur wendend, bracht hij een bijzonder woord van hulde, dank en waardeering aan Z. H. E. G., die van het begin zijner regeering af steeds bereid werd gevonden den arbeid der Groep te ondersteunen en, zoo noodig, krachtdadig te helpen. De Voorzitter wenschte namens de Groep den Gouverneur een voorspoedige reis, behouden aankomst en volledig herstel zijner gezondheid. Als bewijs, hoezeer de leden waardeerden, hetgeen de Gouverneur voor het A. N. V. heeft gedaan, werd aan Z. H. E G. het eere-lidmaatschap aangeboden, wat een daverend applaus van de vergadering uitlokte.

Hierna las de heer H. BIERMAN de notulen voor der laatste Algem. Vergad. en bracht hij een keurig verslag uit van de verrichtingen der Groep gedurende het afgeloopen jaar. Een applaus van goedkeuring bedankte den ijverigen secretaris.

De Gouverneur vroeg nu het woord om dank te zeggen voor de hartelijke termen, waarin de Voorzitter hem had toegesproken, zeide het eerelidmaatschap met genoegen te zullen aannemen en sprak de hoop uit, dat de Groep moge bloeien om steeds de goede verhouding tusschen kolonie en Moederland te helpen bevorderen en haar belangrijke taak met succes te vervullen Een luid handgeklap volgde op deze toespraak van den Gouverneur.

Het woord werd nu gegeven aan den heer HOLTAPPEL. Deze begon met de voorspelling aan te halen, vóór een aantal jaren geuit, dat binnen afzienbaren tijd iedereen ter wereld, met wien dan ook, op den aardbol draadloos van gedachten zou kunnen wisselen. Zoo ver had men het nu nog niet gebracht, doch de vooruitgang in de laatste 20 jaar bereikt was zóó ontzettend, dat de toekomst alles beloofde. Van het eenvoudige beginsel af, dat men belichaamd ziet in twee op het water drijvende kurkjes, tot aan de meest moderne uitvindingen op radio-telegrafisch gebied toe, heeft de heer Holtappel in een zeer pakkende lezing de ontwikkeling der draadlooze uitgelegd Rap van tong, met een professorale klaarheid en op een wijze, die duidelijk het geheel beheerschen van zijn vak aantoont, wist de inleider zijn gehoor aan zich te binden. Op een aantal schoolborden had hij de teekeningen aangebracht, die het gesproken woord verluchtten en wier explicatie een machtig steunmiddel was voor het begrijpen der theorie. Enkele interessante verschijnselen en waargenomen feiten bij het seinen met schepen bracht hij ten gehoore en gaf ten slotte een overzicht van wat Holland binnen korten tijd op dit gebied denkt te doen ten opzichte van Curaçao, St. Martin, Ned. Oost. Indië en — naar hij hoopte — ook met betrekking tot onze kleinere eilanden.

Onder de pauze gaf de heer HOLTAPPEL een belangrijken uitleg van de buiten uitgestalde instrumenten en deed bij eenige proeven in het Riffort-gebouw, die door verschillenden werden gevolgd.

Toen de inleider Zijn hoogst interessante lezing, die hier en daar wel wat *te* veel technische kennis van zijn gehoor veronderstelde, om over half elf eindigde, was een langdurig applaus der vergadering het beste bewijs, hoezeer men zijn optreden had gewaardeerd. Een woord van hartelijken dank door den Voorzitter sloot de vergadering.

Wij wenschen zoowel den heer HOLTAPPEL als het A. N. V. geluk met dezen avond en hopen, dat de Groep in 1919 vruchtbaar werk moge leveren „in het besef van saamhoorigheid en wederzijdsche achting” zooals de Voorzitter in den aanvang dezer vergadering zoo juist had gezegd.

### Promotie.

Naar de waarnemend Amerikaansche consul ons mededeelde is de heer G. Messersmith, die van 20 Mei 1916 alhier consul der Ver. Staten is geweest, als zoodanig benoemd te Antwerpen.

De heer Messersmith heeft in dezen moeilijken tijd vooral ook ten opzichte van de voedselvoorziening veel voor Curaçao gedaan, waardoor zijn naam steeds in dankbare herinnering zal blijven.

### Interessant.

In een particulieren brief uit Amerika ontvangen, lezen wij het volgende:

De bekende Britsche admiraal R. Tyrwhitt had tot zijn vlaggeschip uitgekozen de „Arethusa,” een afstammeling van het schip, waarop Brisbane voer, toen hij indertijd Curaçao vermeesterde. De „Arethusa” werd door een Duitschen onderzeeër getorpedeerd. De admiraal koos daarop de „Centurian” als zijn vlaggeschip, doch toen hij de Duitsche onderzeevloot voor de overgave tegemoet zou gaan, verplaatste hij zijn commando op de „Curaçao” en voer aldus naar den vijand.

### Naar Cuba.

Gebrek aan werk doet de landverhuizing sterk toenemen. Deze week vertrok de „Silfide” met 200 en de „Amadeo” met 150 Curaçaoënaars naar Cuba. De laatstgenoemde schoener zou op Aruba nog een aantal werklieden voor Cuba inschepen.

### Uitgesteld.

Blijkens nevenstaande advertentie heeft Paul de Groot de voorstelling van „Servir,” die volgens het eerste plan vandaag zou plaats hebben, verschoven op Woensdag a.s. den 26en Februari, zulks in verband met vergaderingen, die hedenavond worden gehouden. De prijzen der plaatsen bedragen: fl 2,50, fl 1,50, fl 1,— en fl 0,50.

Wij wenschen den heer de Groot a.s. Woensdag een schitterend succes toe.

### Onderwijs.

Naar wij uit goede bron vernemen is de heer H. W. Betz, onderwijzer aan een M. U. L O. school te Delft ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao gesteld om te worden benoemd tot hoofd der openbare school te Philipsburg op St. Martin N. G.

*Cur. Ct.*



### Gestrand.

De Engelsche schoener „Mary C. Mitchell” is den 16en Februari bij de Aves-eilanden gestrand. Het schip, dat van Trinidad kwam met bestemming voor Curaçao, had 140 ton ijzer aan boord en sleepte een olie tank voor de Curaçaosche Petrol. Maatschappij.

De bemanning is gelukkig gered en behouden op Bonaire aangekomen.

### Schorsing.

Men verzocht ons het volgende te willen mededeelen:

„Een aantal onderwijzers van de Hendrikschool alhier hebben den Gouverneur verzocht, het besluit, waarbij de heer F. Stel voor acht dagen is geschorst, te willen intrekken.”

### Hard rijden.

Donderdagmiddag reden twee auto's tegen elkander in de Breedestraat. Van auto no. 41 brak het linkerwiel en het spatbord, doch door de vaart nam de auto een draai, zoodat hij tegen het huis van de familie Winkel aanvloog. Gelukkig zijn er geen persoonlijke ongelukken voorgekomen. Mogen de eigenaars hun chauffeurs toch eens vermanen in de stad wat kalmer te rijden; anders hopen wij, dat de overheid ingrijpe.

### Muziekuitvoering.

**PROGRAMMA.**

Zondagavond om 7,30 Overzijde.

1 Capt. Fitzpatrick's Marche — G Waldon
2 Hungarian Lustspiel Ouverture — Kéler-Bèla
3 The chocolate soldier Waltz — O Strauss
4 Mendelssohn, Schubert, Weber, Potpourri — C A Boskaljon
5 Polka des Commeres — G Allier
6 Potpourri aus die Geisha — S Jones
7 Te Adoro Danza — A Pasarell
8 Paul Revere One Step



De teraardebestelling van het lijk van onzen innig geliefden zoon, broeder en neef

**Evert van der Veen Zeppenfeldt**

zal op den dag van aankomst alhier van het stoomschip MARACAIBO te **4.30 p.m.** plaats hebben.

Curaçao, 22 Februari 1919.

B. E. v. d. V. Zeppenfeldt.
J. N. v. d. V. Zeppenfeldt.
J. A. P. Thielen.

Waterkant, Overzijde, Huis No. 13.

## Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Dec. 1918.

| | Geboorten | | | | Overleden | | Aangegeven Levenl. | | H. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | M. gesl. | Vr. gesl. | in echt | b. echt | M. g. | Vr. g. | in echt | b. echt | |
| Aruba | 6 | 14 | 17 | 3 | 13 | 14 | 0 | 1 | 2 |
| Bonaire | 6 | 4 | 5 | 5 | 3 | 9 | 0 | 0 | 0 |
| St. Martin N.G. | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 |
| St. Eustatius | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 2 | 0 | 1 | 0 |
| Saba | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Totaal | 12 | 20 | 23 | 9 | 21 | 27 | 0 | 3 | 2 |

# Buitenland.

### Amerikanen in Duitschland.

Aan een correspondentie uit het Rijnland, tot het „Centrum" gericht, ontleenen wij het volgende.

Dat was in deze dagen toch wel een ander gezicht in deze mooie Moezelstreek, nu de Amerikaansche troepen hun intocht hielden, dan voor een tiental dagen, toen het Duitsche leger op zijn terugtocht deze streken passeerde! Ook nu gingen wederom dag en nacht troepen en auto's, treinen en wagens voorbij. Ook nu trokken honderden vrachtauto's en duizenden paarden voorbij over de reeds zoozeer gehavende straatwegen, ook nu werd er in de open lucht gebivakkeerd en was er alomme inkwartiering. En toch wat een verschil! Dit moet voor alles erkend worden: de Amerikaansche troepen hebben een uitstekenden indruk gemaakt. Wat zagen er die soldaten nog goed uit en in welken goeden toestand was nog al het materiaal! En van alles nog zoo ruimschoots voorzien. Dit laatste vooral viel den Duitschen burgers wel het meest op en met zichtbare afgunst bemerkten zij, dat de Amerikanen nog geen gebrek of hongersnood leden. Overal hetzelfde oordeel: „daartegen konden onze soldaten niet meer op." Maar dat Amerikaansche leger heeft ook niet vier lange jaren in zulk een ontzettenden strijd gestaan. En steeds hadden zij rijkelijken aanvoer van al het noodige.

Ook de bevolking van Trier en Coblenz is blij Amerikaansche bezetting te hebben, en geen Belgische of Fransche. Erger zijn er b.v. Aken en Jüllich aan toe, waar de Belgen heerschen en met een hoop voorschriften het den bewoners zeer lastig maken, en er veel verbittering zaaien.

In Trier b.v. maakte de Amerikaansche bevelhebber eenvoudig bekend, dat alle voorschriften der vreemde bezetting moesten opgevolgd worden, doch dat verder het burgerlijke leven zijn gewonen gang zou gaan. Ook het sluitingsuur der herbergen, enz. werd daar niet veranderd, noch tergende voorschriften over het groeten der vreemde vlag of officieren gegeven. En m.i. zijn de Amerikanen veel vriendelijker en beleefder dan de Duitschers.

Hoe talrijk de bezetting zijn zal? Alles is nog niet bepaald. Hier in den landelijken „Kreis" Zelf a.d. Moezel (pl.m. 30.000 inwoners) komen 3000 Amerikanen, over de verschillende dorpen verdeeld. De vreemde bezetting heeft voor de Duitschers ook dit, zij het maar een klein, voordeel. Vroeger dachten de meeste Duitschers (bijna alle), dat het Duitsche leger toch wel „het" leger was waarmede geen ander ter wereld kon vergeleken worden. Nu hebben zij gelegenheid ook eens een ander leger te zien, ook goed beslagen, ook goed uitgerust, ook echt „schneidig". Nu zien zij, dat ook andere legers even goede, ja betere inrichtingen hadden dan het hunne, zooals betere veldkeukens, water- (limonade) wagens, enz., vooral trokken o. a. de talrijke motors met bijwagentjes aller aandacht. Bewonderd werden ook bijzonder de Amerikaansche auto's in alle soort, veel lichter en praktischer den de Duitsche. Ter afwisseling kwam hier en daar een Roode-Kruis-auto, of een auto van de „Knights of Columbus" of van de „Salvation Army." Orde en discipline kennen de Amerikanen zeker zoo snijdend, en drinken doen zij minder dan de Germanen. De Amerikaansche muziek en hun gezang beviel den Duitschers minder.

Duur zal die bezetting geducht worden: alleen voor de eerste maand voor de Amerikanen alléén 54 millioen Mk., op te brengen door Trier en Coblenz met omgeving. 't Is veel! Verbazend ook is het hoevele Amerikaansche soldaten Duitsch spreken. Men zegt wel dat deze extra uitgezocht zijn, maar het zijn er toch zoovelen! Voorzeker een bewijs, dat het Duitsch in Amerika zeer verspreid is.

### Italië's belofte aan Frankrijk.

De „Times" correspondent te Parijs geeft het volgend verslag van de rede op het feestmaal, door Poincairé aan den koning van Italië bereid, gehouden.

Nadat de president een toast had ingesteld op den koning, de koningin, de koninklijke familie, sprak hij over de bevrijding van Trente en Triëst. „Italië," zeide hij, „ziet zoekend rond naar zijn zonen, die tot nog toe geen plaats konden vinden om zijn haard, maar thans wil het met de gevondenen die nationale eenheid voltooien, aan welke glorierijk gebouw het illustre Huis van Savoye, dat de grondslagen legde, morgen den sluitsteen zal bevestigen. Deze grootheid van Italië is meerendeels te danken aan de persoonlijke tusschenkomst van Uwe Majesteit.

Al had Italië een contract gesloten met de Centrale Mogendheden, wat het beveiligde tegen een nieuwen aanval van zijn erfvijand, Oostenrijk, het wendde in 1902 zijn vriendschap naar ons en bij verdragen, die werden onderteekend door onze beide regeeringen, beloofde het zich nooit te voegen bij hen, die Frankrijk zouden aanvallen.

Italië heeft woord gehouden. Op den dag, waarop de oorlog tegen ons verklaard werd, verhief het nobele land, dat reeds den 25en Juli geprotesteerd had tegen het onbeschaamde ultimatum aan Servië, zijn stem, zeggende, dat Frankrijk alles gedaan had om een conflict te vermijden en dat het daarom weigerde de hulp te verleenen, die gevraagd werd. Daardoor kwamen wij in de gelegenheid onmiddelijk onze dappere Alpenjagers naar het gevechtsfront te zenden, welke troepen in deze jaren zich zoo buitengewoon hebben onderscheiden.

Dit was voor Uwe Majesteit slechts de eerste stap. Nauwelijks waren er negen maanden voorbij, of onder Uw edelmoedige leiding, rangschikte Italië zich naast Frankrijk en Engeland in de rijen der bondgenooten. Zal dan deze lange wapenbroederschap ons in de toekomst niet nalaten een wederkeerige achting, sterk genoeg om voor altijd onze vriendschap te handhaven? Italië en Frankrijk, bondgenooten in den oorlog, blijven vereenigd in den tijd van vrede."

### Heerlijke toestanden.

Als een schets, hoe het onder het Bolsjewiki-systeem in Duitschland gesteld was, meldt de Berlijnsche correspondent van het Hdsbld. het volgende.

Op een der spoorlijnen tusschen Berlijn en West-Duitschland zit een heer met een kostbaren pels aan in een coupé, die geheel met soldaten bezet is. De trein zet zich in beweging en de soldaat die recht tegenover onzen vriend zit, vangt het volgende gesprek met hem aan:

„'n Mooie pels die u daar aan heeft!"

„Jawel", zegt de burger, weinig ingenomen met deze belangstelling. „Die moet wel zeer veel geld waard zijn!"

„Ja, die is tamelijk duur."

„Ik zou ook wel eens zoo'n pels willen hebben. Wat zoudt u er van zeggen als u mij die eens gaf."

De pelsbezitter begint zich onlekker te voelen en is niet al te vlug met z'n antwoord:

„Dat is u toch zeker geen ernst, nietwaar?"

„Heilige ernst; en als u te lang treuzelt, dan zal ik u met dit pistool wat spoed leeren."

De heer kijkt om zich heen of bij de andere soldaten geen hulp te vinden is. Maar als ze allen zwijgen geeft hij z'n pels af in de hoop, dat aan het eerstkomend station politie te vinden zal zijn. Hij ziet zich in z'n rooverbende verzeild!

„'n Meneer, die zoo'n mooien pels draagt, zal ook wel niet zonder geld op reis gaan," zegt intusschen z'n overbuur onverstoorbaar. „Laat uw portefeuille maar eens zien."

Wie A gezegd heeft....

„Jonge, daar zit niet veel in; ik zal het groote geld er uit nemen en u vijf mark laten voor den pakjesdrager bij 't aankomen. Kijk, hier is mijn portefeuille, daar zit heel wat méér in." En hij toont een met bankbiljetten overvolle zwaar-lederen tasch.

De trein nadert een station en gaat remmen.

„Als u ook maar 't minste geluid maakt," zegt de onaangename passagier nog „knal ik u in 't laatste oogenblik nog onderste boven."

En omdat de ongelukkige reiziger weinig menschlievendheid in z'n overbuur en z'n andere medepassagiers ontdekken kan, kruipt hij muisstil in z'n hoekje.

Nu zal de heele bende wel uitstappen, denkt hij.

Maar tot z'n groote verrassing verlaat alleen, minzaam groetend, de roover in uniform de coupé en de trein zet zich met het overig gezelschap weer in beweging.

„Ken jullie dien soldaat niet, die daar net weg is gegaan?" vraagt de beroofde.

„Die vent," zegt de Feldgraue naast hem, „die is absoluut geen soldaat. Die heeft maar 'n uniform aangetrokken. Dat is 'n tuchthuisboef dien ze bij de revolutie hebben losgelaten en die nu voortdurend ditzelfde traject op en neer rijdt om te stelen en te rooven!"

„En dat wist jullie, en je hebt me geen van allen geholpen!" schreeuwt de reiziger wit van woede.

„Ja, als u zoo'n schaap is, om dien kerel maar direct uw pels en uw geld af te geven, wat zullen wij dan verder helpen," schampert 'n ander.

En allen lachen.

En dat is nu de moderne veiligheid in het ordelievend Duitschland.

### Een merkwaardige vondst.

De bekende Egyptologen Lange en Gardiner hebben onlangs een merkwaardig papyrus ontcijferd, dateerend uit de periode van omstreeks 2000 vóór Christus, het tijdvak tusschen het oudste en middelste rijk, waaromtrent zeer weinig bekend is. Het geschrift bevat de klaagzangen van een wijze over een tijdvak van gistingen en oproer. „Daar is te gronde gegaan, wat gisteren nog gezien werd. Het land keert zich als een pottenbakkerswiel. De voornamen jammeren en de armen zijn vol vreugde. Die eens kleeren bezat, loopt nu in lompen. Voorname vrouwen trekken door het land en de huisvrouwen klagen: hadden wij slechts te eten. De kinderen der rijken slingert men tegen den muur en de armen bezitten de heerlijkste dingen. Het volk heeft den koning verbannen en de beambten weggejaagd."

Is het niet of dit boek gisteren is geschreven?

### Al etende....

De zegetocht naar de Rijnoevers heeft opnieuw den droom doen ontwaken om Frankrijks staatkundig gezag uit te breiden tot aan den grooten Duitschen stroom. Niet alleen het gebied van Elzas en van Lotharingen, dat eenvoudig moet terugkeeren in den schoot van Frankrijk, maar ook het Rijnland, dat zich lange hun oostelijke grenzen uitstrekt, is tot doelwit geworden van de Fransche politiek.

De zoo gematigde en ernstige „Manchester Guardian" heeft trouwens kort geleden onomwonden bericht, dat bij de besprekingen over den wapenstilstand de Fransche regeering aan de geassocieerde mogendheden duidelijk zou hebben te kennen gegeven, dat haar minste eisch zou wezen het Rijngebied als zelfstandigen staat, onder Fransch protectoraat te zien.

Zelfs een Franschgezind blad, de „XXe Siècle," vreest, dat dit streven ten slotte geheel België tot een Fransch departement zou maken.

Het zegt:

„In het licht van dezen toestand moeten wij ook het vraagstuk van het groothertogdom Luxemburg en de grenskwestie met Nederland beschouwen. Frankrijk verbergt niet zijne belustheid op het bezit van het groothertogdom en de ijver, welke in de Fransche pers wordt ontwikkeld om aan België Zeeuwsch-Vlaanderen en een gedeelte van Limburg te verzekeren wordt zonder twijfel mede gevoed eenerzijds door het verlangen om ons land aan zijn Noordelijke grenzen een vergoeding te geven voor een mogelijke ontgoocheling omtrent het groothertogdom en anderzijds door den wensch om langs Schelde en Maas het sy steem der natuurlijke bareelen te vervolledigen, waarvan de Rijnpolitiek het hoofdstuk vormt.

### De Japansche vredesvoorwaarden.

Als de mededeeling van Reuter reden van bestaan heeft, zou Japan hebben laten uitlekken welke grondbeginselen het zijn afgevaardigden naar Versailles zal meegeven. Het eerste beginsel is al dadelijk niet tegen den overwonnen vijand gericht maar tegen den bondgenoot Groot-Brittanië, dat zal moeten meedoen met de vrijheid ter zee. Die vrijheid wordt dus als grondslag vooropgezet, daarbij wordt aan 't voorbehoud van Engeland gedacht en dit bij voorbaat afgewezen. Het tweede beginsel kon, ontleend als 't is aan 't Wilsonstelsel, ook de oogen op eigen vrienden richten, maar 't heeft door de verbrokkeling van Rusland en de centrale rijken in vele stukken een nieuwe beteekenis gekregen waarvan 't twijfelachtig is of Wilson's gedachte wel zoo ver heeft gereikt en wenscht te reiken. 't Is de sympathiebetuiging voor 't plan om de kleine naties in Rusland te beschermen. Dan gaat Japan tot eigen aspiratiën over. Erkening van Japans sfeer van invloed op 't gebied van financiën, handel en nijverheid. Heel duidelijk is dit punt, kort weergegeven als 't is, niet. Daarentegen laat 't volgende niets aan duidelijkheid te wenschen over: blijvende bezetting van Kiau-tsjau, de aan Duitschland ontnomen bezitting in China. Japan wenscht verder het protectoraat over de Marshall eilanden, de Caroliuen en andere voormalige koloniën in den Stillen Oceaan. 't Zal hierdoor een zeer nabije buurman worden van de Nederlandsche koloniën. Buren kunnen in uitstekende vriendschap leven, men heeft dan, volgens een oud gezegde, meer aan een goeden buurman dan aan een verren vriend. Maar er zijn ook buren, die in geheel andere stemming en verhouding leven. In hoeverre zal de vredesconferentie aan den toestand in 't verre Oosten vastheid geven? In hoever zal ruimte blijven voor verdere aspiraties? Het laatste punt vraagt wederkeerigheidsrechten voor Japansche burgers overal ter wereld. Nederland heeft die reeds toegekend, maar voor andere landen zal ook dit punt niet zoo heel vlot zijn af te doen. In eenige landen vreest men de concurrentie van den Japanschen arbeider, die, naar men beweert, een lageren levensstandaard heeft dan de blanke werkers en daardoor de markt drukt.

(*Kol. Weekblad.*)

### Het oproer te Berlijn.

Daags vóór Kerstmis is het te Berlijn tot een wonderlijk en angstwekkend gevecht gekomen.

Het keizerlijk paleis met de aangrenzende stallen is in den letterlijken zin des woords een slagveld geworden, waar deuren met handgranaten zijn vernield en in de gangen machinegeweren tikten, terwijl buiten een kanon zijn werk deed en o. m. het balcon trof, waarop de keizer eens stond om tot den oorlog aan te vuren.

De zonderlinge vesting, die door mariniers van het allerminst allooi was bezet, werd door gardetroepen ingenomen; het garnizoen althans capituleerde en er ontstond eenige rust.

Enkele dagen daarna zijn echter de gevechten om het paleis en de Marstall weder opgeleefd. De commandant van Berlijn, Wels, werd in den loop van den nacht nogmaals door de matrozen in hechtenis genomen. Tegen 3 50 uur trokken de troepen over de paleisbrug naar het paleis op. Op ongeveer 50 pas afstand, sneden matrozen met 5 machinegeweren hun den pas af. Een zwaar stuk geschut beschoot het paleis. Twee schoten zitten in den hoek der witte zaal, de vensters der zaalgalerij zijn gebroken, beide portalen volkomen ingeschoten, terwijl het balkon een diep gat vertoont. De voorgevel van de Marstall is zwaar beschadigd; ook de inwendige verwoestingen schijnen ontzaglijk te zijn. Tegen 10 uur toonden de matrozen in de Marstall de witte vlag, waarop de matrozen-deputatie door de troepen in ontvangst werd genomen. Om 11 uur verscheen commandant Wels, die in de Marstall in het lokaal was ondergebracht, waar de lijken der gisteren gedoode matrozen lagen, in het kanselierspaleis.

Deze Wels was ook bij het eerste gevecht de gevangene der Sparta kistische matrozen.

Ook zijn deze lieden naar het gebouw der Vorwärts gegaan, hebben de redactie bezet en onder leiding van Liebknecht een „Rothe Vorwärts" uitgegeven. Alles doordat Ebert, die met één flinken slag den toestand had kunnen redden, bleef aarzelen.

Deze man is thans president van de Duitsche republiek.

### Wat Trotzky doet.

Naar S. Petersburg gereisd om er het atheïsme op school als „leervak" te hebben ingesteld, keerde de Russische dictator naar zijn bezittingen terug.

Deze heer leeft weelderig op het Kremlin te Moscou, bewaakt door een lijfgarde van 5000 Chineezen en 6000 Letten. Hij reist vaak met een extratrein bestaande uit 16 wagons, waarvan er dan steeds een gevuld is met meel en andere levensmiddelen. Als slaapwagon en salon gebruikt hij de vroegere wagons van den czaar.

De munitiefabrieken werken weder, en Trotsky droomt van een millioenenleger tegen de lente, waarbij de honger hem moet helpen. Hij beraamt het eerste offensief buiten zijn rijk door de half-Poolsche stede in te bezetten. Volgens vluchtelingen zouden de Bolsjewiki Pinsk reeds lang bezet hebben.

### Frankrijk's bevolking.

Zoo dikwerf reeds hebben Fransche economen en statistici gewezen op het euvel, dat als een kanker de nationale volkskracht wegvreet. Jaren achtereen bleef men hameren op op hetzelfde punt en het gezegde van een der grootste Fransche politici werd dikwerf herhaald: „Ieder jaar verliest Frankrijk een veldslag." Thans heeft Paul Deschanel, de president der Fransche Kamer, op een vergadering van den bond van kinderrijke gezinnen o. m. gezegd: De ontvolking van Frankrijk maakt met doodelijke snelheid voortgang. Als de verhoudingen uit den tijd van vóór den oorlog voortduren, zal het Duitsche Rijk binnen vijftig jaar 120 millioen inwoners, Frankrijk daarentegen, zelfs met Elzas-Lotharingen meegerekend, nauwelijks 40 millioen inwoners hebben."